

06 פברואר 2022

שלום רב,

שנה"ל תשפ"ב בעיצומה ואנו לקראת פתיחת סמסטר ב'.

אוניברסיטת תל אביב פועלת למיגור תופעת ההטרדות המיניות. הנציבות הח"מ הן הכתובת לכל פנייה בעניין הטרדות מיניות. הרינו להבטיח כי אנו, הנציבות, ויתר הגורמים המעורבים בטיפול עושים כל שביכולתם על מנת לטפל באופן המיטבי בכל תלונה ופנייה.

סביבת לימודים וסביבת עבודה שאינה מכבדת יכולה בין היתר להשפיל כל אחד ואחת, להחפצו/ה, לבזותו/ה ויכולה להיחשב במצבים מסוימים כהטרדה מינית.

ברצוננו להדגיש כי גם במרחבים המקוונים **יש להקפיד על סביבת עבודה מכבדת ונטולת רמיזות או הטרדות מיניות**: יש להקפיד על אופי האמירות, הסרטונים והמצגות המועלות לרשת. כמו כן להקפיד על שיח מכבד בעת הרצאות מקוונות הן בין המרצים והסטודנטים, הן בין הסטודנטים לבין עצמם וגם בהתכתבויות בצ'ט בעת שיעור.

אין להשתמש בפלטפורמות שאינן מסופקות ע"י האוניברסיטה כגון פייסבוק להעברת חומר לימודי.

יש להימנע מהעלאה ושיתוף של צילומים בעלי אופי שאינו מכבד ו/או מיני; דוגמת הופעה בלבוש מינימלי, איורים מיניים ועוד.

בכל מקרה או בכל שאלה, פנו אל הנציבות למניעת הטרדה מינית.

את פירוט הפניות שהוגשו ותמצית הטיפול ניתן למצוא **בהמשך המסמך**.

בברכה בריאות מלאה ושנת לימודים מוצלחת,

פרופ' תמר ברוש, ד"ר נעמה שפטלוביץ'

הנציבות למניעת הטרדה מינית

דוא"ל: wesayno@tauex.tau.ac.il

<https://harassment-prevention.tau.ac.il/safe-campus/main>

הנדון: טיפול בהטרדות מיניות באוניברסיטה ותמצית תלונות שהוגשו בשנה"ל תשפ"א

פניות בעניין הטרדות מיניות

על פי חוק, רשאית מתלונן/ת על הטרדה מינית לפנות לשלושה גורמים או רק לחלק מהם, במקביל או בזה אחר זה: **לנציבה למניעת הטרדה מינית בעבודה**, במטרה לפתוח בבירור על ידי הנציבה אשר בסופו יוחלט האם להעמיד את המטריד/ה לדין משמעתי; **לביית הדין לעבודה** כאשר מדובר בהטרדה מינית במסגרת יחסי עבודה ניתן לתבוע מטריד/ה ומעביד וכן לתבוע פיצויים כספיים **או לבית משפט אזרחי** - כאשר לא מדובר בהטרדה מינית במסגרת יחסי עבודה; **למשטרה** בתלונה.

ברור הטרדות מיניות באוניברסיטה

לאחר קבלת התלונה, הנציבה מסבירה לפונה לגבי האפשרויות הקיימות בפניה/ו, כפי שפורט לעיל.

הנציבה מזמנת את הנילון/ה (מי שנגדו/ה הוגשה תלונה) ואוספת עדויות וראיות ככל שניתן.

לאחר הבירור הנציבה מסכמת את הדברים בדו"ח סיכום והמלצות. הדו"ח מועבר למעסיק הרלוונטי: לרקטור, במקרה בו הנילון/ה הינו/ה חבר/ת סגל האקדמי; לסמנכ"ל למשאבי אנוש, במקרה בו הנילון/ה הינו/ה עובד/ת מנהלית; למזכירה אקדמית במקרה בו הנילון/ה הינו סטודנט/ית.

המעסיק נדרש, תוך 7 ימי עבודה, להחליט האם לקבל את המלצות הנציבה.

לאחר החלטתו של המעסיק נשלח מכתב מנומק אודות החלטתו למתלונן/ת ולנילון/ה.

הנציבה רשאית להמליץ למעסיק לנקוט בסעדי ביניים שמטרתם העיקרית הפרדה בין המתלונן/ת לנילון/ה. סעד ביניים מחייב מתן זכות טיעון לנילון/ה טרם קבלת החלטה בעניין זה על ידי המעסיק. המתלונן/ת יודע בכתב גם אודות החלטה לנקוט בסעד הביניים.

ככל שהוחלט לדחות את התלונה אזי למתלונן/ת יש זכות ערעור על החלטה זו בפני נשיא האוניברסיטה תוך 15 יום מיום קבלת הודעת המעסיק.

ככל שהוחלט על ידי המעסיק להעמיד את הנילון/ה לדין, אזי הנילון/ה י/תועמד לדין בפני בית הדין המשמעתי הרלוונטי (סגל אקדמי, מנהלי או סטודנטים). יובהר כי בתי הדין המשמעתיים הם גופים עצמאיים והם מכריעים איזה עונש יוטל במקרה זה או אחר. רשימות העונשים מפורטות בתקנוני המשמעת השונים (סגל אקדמי, מנהלי וסטודנטים) המפורסמים באתר האוניברסיטה. שימו לב כי בהליך משמעתי האוניברסיטה היא למעשה התובעת, היא דורשת את העונש הראוי לדעתה, אך בית הדין הוא זה שבסופו של דבר מחליט איזה עונש יוטל על הנילון/ה שהורשעה.

להלן קישור ל **חוק למניעת הטרדה מינית**:

https://www.nevo.co.il/law_html/Law01/245_001.htm

להלן קישור ל **נוהל למניעת הטרדה מינית באוניברסיטת תל אביב**:

https://www.tau.ac.il/sites/default/files/media_server/General/yoets/01-015.pdf

תמצית תלונות ופניות שהתקבלו וטופלו על ידי הנציבות בשנה האקדמית תשפ"א:

נגד סגל אקדמי:

1. סטודנטית התלוננה על אמירה לא נאותה של מרצה בעת שיעור. נמצא כי האמירה איננה מהווה הטרדה מינית על פי החוק. יחד עם זאת, הוחלט כי האמירה הלא-נאותה תוסר מההרצאה. הנציבה שוחחה עם המרצה כדי להבהיר את החשיבות של סביבה מכבדת בכל שיח אוניברסיטאי.
2. תלונה אנונימית בדבר אמירות הומופוביות בקורס, שנערך בזום, בצ'אט פרטי. נמצא כי הטענות אינן עולות כדי הטרדה מינית עפ"י חוק. הובהר כי יש לשמור על סביבת לימודים מכבדת.
3. פניית גורמים שונים בדבר פרסומים בתקשורת אודות הטרדות מיניות שביצע מורה בעברו. לא הוארכה העסקתו של המורה. הפנייה נגנזה.
4. התקבלה תלונה על התבטאויות לא ראויות של מתרגל לשעבר ברשתות חברתיות. הוחלט כי האוניברסיטה איננה צד לרשתות החברתיות והיא אינה מפקחת על המתרחש בהן.
5. פנייה אנונימית לקבלת מידע אודות הליכים משמעתיים נגד חבר סגל אקדמי. הושב כי האוניברסיטה אינה רשאית לדווח על הליכים משמעתיים שטרם הסתיימו. עם סיום ההליכים המשמעתיים פס"ד וגזר הדין יפורסמו בהתאם להחלטת בית הדין.
6. פנייה חוזרת של סטודנטית בגין הטרדה ברשתות חברתיות בידי חבר סגל. לא נמצא שיש בסיס לתלונה.
7. פנייה בעניין הטרדה מינית לכאורה ע"י מורה כלפי סטודנטית לפני מספר שנים. בוצע ברור וחודדו הנהלים של סגל ההוראה ע"י סגל הפקולטה.
8. סטודנט התלונן כי "נאלץ" להקשיב להערות סקסיסטיות ומעליבות במהלך קורס, ולכן החליט לא להשתתף בקורס ונכשל בו. הנושא נבדק ונמצא כי לא מדובר בהטרדה מינית וכי יש חשש כי הסטודנט ניסה לקשור בין כישלונו לאמירות של המרצה, משיקולים זרים. צוין בפני המרצה, כי יש להימנע מאמירות מגדריות שאינן שייכות לחומר הנלמד.
9. סטודנטית אנונימית טענה כי נאמרו אמירות מיניות ע"י מרצה (אישה) במהלך הקורס שגרמו לאי נוחות. הסטודנטית לא רצתה להגיש תלונה. הסטודנטית פנתה למרצה לליבון הנאמר.
10. סטודנטית התלוננה על הטרדה מינית לכאורה בידי חוקר מחו"ל בעת פעילות אוניברסיטאית מחוץ לקמפוס. נגבו עדויות והועברו לטיפול המוסד האקדמי שמעסיק את החוקר בחו"ל. החוקר פוטר מעבודתו.
11. סטודנטית התלוננה על הטרדה מינית בידי מרצה לשעבר. עדיין לא הסתיימה הבדיקה.

נגד עובדים מנהליים:

1. נאמרה אמירה לא נאותה ע"י סגל מנהלי לסטודנטית. הובעה התנצלות.
2. פנייה דרך גוף שלישי לגבי התנהלות עובדים מנהליים של האוניברסיטה בביקור במעונות. הפניה נבדקה ולא היה חשש להטרדה מינית.
3. עובד סגל מנהלי הטריד עובדת קבלן. לאחר בירור התלונה הוחלט על קיום שיחה אצל ראש מנהל הפקולטה, תיעוד בכתב וביצוע לומדה למניעת הטרדה מינית.
4. פנייה בדבר הודעות דואר אלקטרוני שנשלחו לבעלי תפקיד באוניברסיטה אודות הטרדה שאינה מינית שאירעה לכאורה בשנת 2006, בידי סטודנטית של האוניברסיטה כלפי עובדת מוסד אחר. בעלי התפקיד הונחו לבדוק את הפרטים מול הסטודנטית.

נגד סטודנטים/בין סטודנטים:

1. מטופלת בפקולטה, העוסקת בהוראת מקצוע טיפולי, התלוננה נגד סטודנטית שטיפלה בה. המקרה בורר. נמצא כי לא התקיים ניצול של יחסי המרות ששררו בין המטופלת לסטודנטית ולפיכך אין מדובר בהטרדה

- מינית עפ"י הדין. עם זאת מדובר בחריגה מתחום האתיקה אשר טופלה במסגרת ביה"ס ונקטו צעדים אקדמיים נגד הסטודנטית. משך הברור/הטיפול כחמישה חודשים.
2. בוגר האוניברסיטה התלונן כי הופצו תמונות פרטיות של בוגרת ע"י סטודנטיות בווטסאפ מעבדת. לא היתה תלונה מטעם הבוגרת. למעלה מן הצורך בנסיבות, התמונה נבדקה ולא נמצאה כמטרידה. התלונה נדחתה.
3. תלונה על פרסום והתחזות תוך פרסום תמונות ואמירות פוגעניות בקבוצת ווטסאפ של קורס בהקשר שאינו שייך ללימודים ולכן אינו בתחום האוניברסיטה. הוצע לפונים לפנות למשטרה. הפנייה נגנזה.
4. פנייה בידי סטודנט לגבי שיר מחפיץ שהושמע ע"י אגודת הסטודנטית באירוע. הנציבה פנתה בעניין לאגודת הסטודנטים שהודיעה ששיר זה לא יושמע יותר באירועי האגודה.
5. פניה בידי סטודנטיות בדבר הטרדה מינית מילולית לכאורה של סטודנט. נערך בירור בסופו הוחלט להעמיד את הסטודנט לדין משמעתי בעבירות של הטרדה מינית והתנהגות שאינה הולמת סטודנט.
6. פנייה מבעלת תפקיד באוניברסיטה בדבר מידע שהתקבל אודות סטודנט ששלח הודעות מטרידות לסטודנטית. לא התקבלו פרטי הסטודנט והסטודנטית שכן הסטודנטית סירבה להתלונן. בעלת התפקיד הונחתה לעודד את הסטודנטית לפנות לנציבה. הפנייה נגנזה.
7. פנייה לגבי סטודנט זר שביקש להתקבל ללימודים מתקדמים, אך נמצא עפ"י דיווח שלו כאחראי לעבירות של הטרדה מינית במוסד קודם בו למד בחו"ל. הוחלט בידי הנהלת האוניברסיטה, לאחר בדיקה, שלא לקבלו ללימודים.
8. סטודנטית התלוננה כי סטודנט קילל אותה. נמצא כי מדובר בקללות שגורות ולא הטרדה מינית. הנושא הועבר לטיפול משמעתי.
9. פנייה באמצעות בעלת תפקיד אודות שליחת הודעה הכוללת הצעה לקשר מיני בידי סטודנט למרצה. לא ניתן היה לזהות את הסטודנט. המרצה הונחה כיצד לענות לסטודנט והדבר לא חזר על עצמו. מעקב אחרי המקרה.
10. סטודנטית התלוננה על לבוש לא הולם בשטח משותף בדירה במעונות. נשלחו מכתבים לכל דרי המעונות לחידוד הכללים במעונות.
11. פנייה אנונימית בדבר פרסום תמונות של סטודנטיות והתייחסות בוטה בקבוצת ווטסאפ פרטית של סטודנטים מאותו מחזור לימוד. הנציבה סברה כי מספר סטודנטים התנהגו באופן שאינו הולם סטודנט באוניברסיטה, בגין השתתפותם הפעילה בקבוצת הוטסאפ. עם זאת קבעה כי התנהגות זו אינה עולה כדי עבירה של הטרדה מינית כהגדרתה בחוק. הסטודנטים הפעילים בקבוצה זומנו לשימוע בפני המזכירה האקדמית. הוחלט כמו כן על ביצוע הדרכה בנושא למחזורי הכיתות הרלוונטיות.
12. סטודנטית מהמעונות מתלוננת על לינת גברים בדירה משותפת במעונות. הועבר לטיפול דקנאט הסטודנטים.
13. סטודנטית טענה נגד סטודנט לשעבר כי הוא מאיים, מטריד ומציע הצעות בעלות אופי מיני. החלטה: מניעת כניסתו למעונות. מדובר בסטודנט לשעבר לכן במידה וירשם שוב לאוניברסיטה – תישקל בקשתו לאור התלונה. הוצע למתלוננת להגיש תלונה במשטרה.

נגד עובדי קבלן:

1. סטודנטית טענה כי שומר בחניון הטריד אותה. התלונה הועברה למעסיק של השומר והנושא טופל ע"י המעסיק. לא נמצא כי היתה הטרדה מינית, יחד עם זאת העובד הועבר למקום עבודה אחר שאינו קשור לאוניברסיטה. לסטודנטית ניתן ליווי ע"י עובדת סוציאלית והפנייה לשירות הפסיכולוגי.
2. הערה לא נאותה במהלך מבחן ע"י עובד קבלן. הבריר נערך בחברת המעסיקה. העובד התנצל והתבקש להימנע מכל הערה לנבחנים.
3. סטודנטית התלוננה על הטרדה ואיומים במדיה חברתית מצד עובד קבלן. הפנייה הועברה למעסיקו של עובד הקבלן. נערך לעובד הקבלן בירור והעובד פוטר.

נילון לא ידוע:

1. אדם דיווח כי חברתו נאנסה בשטח הקמפוס. הועבר דיווח ע"י הביטחון ונקראה המשטרה. שתי ניידות משטרה התייצבו בקמפוס. לא נמסר לנציבה מי הפוגע או נפגעת ולא ניתנו פרטים לגבי האירוע. ככל שמדובר באיננוס הרי שאין לנציבה סמכות בירור אלא זו נתונה למשטרה.
2. הפנייה דרך אדם שלישי שלדבריו, בעת שיעור שנערך בזום נאמרה אמירה בצ'אט פרטי לסטודנטית ע"י אדם לא מוכר, אולי סטודנט חופשי. הסטודנטית בחרה שלא לפנות לנציבה, לא היו צילומי מסך ולא היתה דרך סבירה לאתר את הפונה לפיכך הפנייה נגנזה.
3. דיווח כי אדם מבוגר יושב במעבדת מחשבים בקמפוס ומבצע בעצמו מעשה מגונה תוך תצפית על סטודנטיות. המקרה טופל ע"י אגף הביטחון באוניברסיטה. הסטודנטיות נתבקשו להגיש תלונה במשטרה. הפנייה נגנזה.
4. פנייה במסגרת תכנית לימודית שאינה של האוניברסיטה, לגבי סטודנטית המלמדת בתכנית, אשר הוטרדה לכאורה ע"י אחד התלמידים שגם הוא אינו תלמיד באוניברסיטה. המתלוננת ביקשה עזרה אקדמית בלימודיה באוניברסיטה והעזרה אקדמית ניתנה לה. ההטרדה המינית טופלה במסגרת תכנית הלימודים.
5. פנייה מעובדת אוניברסיטה לגבי סטודנטיות שהתלוננו כי נשלחו הודעות SMS מטרידות בעת שיעור ממספר לא ידוע. לאחר בדיקה עם יחידת הסייבר של האוניברסיטה נמצא, כי לא ניתן לזהות את השולח. הסטודנטיות הופנו להגיש תלונה במשטרה.
6. פנייה אודות סטודנטיות בפקולטה העוסקת בהוראת מקצוע טיפולי שהוטרדו לכאורה בידי מדריכים בהתנסות מחוץ לאוניברסיטה. התלונה ניתנה ללא פרטים מזהים. נשלח דוא"ל לכל הסטודנטים והסגל בבקשה לקבל פרטים. לא התקבלו פרטים נוספים ולפיכך הפניה נגנזה.
7. פנייה מבעלת תפקיד באוניברסיטה כי סטודנטית הוטרדה לכאורה ע"י מדריך בהתנסות מחוץ לאוניברסיטה. המדריך מועסק ע"י משרד החינוך ולפיכך העניין הועבר לטיפול. התקיימה שיחת יעוץ עם הסטודנטית. בעת כתיבת מסמך זה משרד החינוך טרם עדכן על סיום הטיפול.
8. פנייה מבעל תפקיד באוניברסיטה לגבי מטופל שהטריד לכאורה סטודנטית בפקולטה העוסקת בהוראת מקצוע טיפולי. עודכן דף הסבר למתפרא והתחייבויותיו וחודדו ההנחיות.
9. סטודנטית ממוסד אקדמי אחר פנתה בטענה כי הופנו אליה שאלות אינטימיות במהלך סקר כאשר הסוקרת הזדהתה כי היא מאוניברסיטת תל אביב. לא ניתן היה לזהות את הסוקרת. הפנייה נגנזה.
10. מתערטל באזור המעונות מחוץ לשטח האוניברסיטה. הנושא הופנה לטיפול המשטרה. הוצעה עזרה אקדמית לסטודנטית.
11. סטודנט טוען כי נאמרו כלפיו אמירות הנוגעות למיניותו בידי עובד צד ג'. הנושא טופל ע"י הממונה למניעת הטרדה מינית אצל המעסיק שהחליטה כי הדבר אינו מהווה הטרדה מינית אך הובעה התנצלות בפני הסטודנט.

פניות לברור או עדכון:

1. פניה ממוסד אחר להשכלה גבוהה לגבי סטודנט הלומד באוניברסיטת ת"א ובמוסד האחר, שהוגשה נגדו תלונה במשטרה. לא ברור האם התלונה נגעה להטרדה מינית.
2. מתרגל התלונן כי מרצה שלח אליו תמונה שהרקע שלה אינו ברור ויתכן כי היא מטרידה. המתרגל לא אישר לפנות למרצה ובנסיבות האלה התלונה נגנזה.
3. פנייה לגבי טיפול של משטרה במקרה שקרה לפני מספר שנים. נערכה שיחה עם הפונה לאחריה הוחלט על גניזה.
4. פנייה לגבי פרסום בתקשורת אודות איש סגל הוראה שנחשד בפדופיליה. נשוא הפרסום אינו מועסק ע"י האוניברסיטה. הפניה נגנזה.
5. סטודנט מדווח על מקרה שארע לדבריו לפני שלוש שנים בו אדם זר צילם סטודנטית בעת שיעור. המקרה לא ניתן היה לברור ולפיכך נגנז.

6. סטודנטית השוהה בחו"ל, שלא מטעם האוניברסיטה, דיווחה על כך שגורם בתכנית בחו"ל התנהג אליה ולאחרים באופן שאינו ראוי (לא ברור אם מדובר בהקשר מיני). הוצעה לסטודנטית עזרה. הסטודנטית לא מסרה פרטים נוספים ולא יצרה קשר למרות פניות הנציבה.
7. פנייה לקבלת פרטים לגבי אופן הטיפול בתלונה נגד סגל אקדמי. הוסבר ההליך. הפונה החליטה שאינה רוצה להתלונן על אף פניות הנציבה. לא התקבלו פרטים לגבי חבר הסגל.
8. מרצה דיווחה כי סטודנטית לשעבר מטרידה אותה (שלא באופן מיני). הפנייה הייתה לצורך תיעוד המקרה שכן לאוניברסיטה אין סמכות לטפל בעניין. הפנייה נגנזה.
9. בפנייה נטען כי דוקטורנטית (ללא פרטים) הפסיקה לימודיה עקב הטרדה מינית ע"י המנחה. לאחר איתור הסטודנטית לשעבר יצרה הנציבה עימה קשר. הסטודנטית לשעבר הכחישה מכל וכל את הנטען. הפנייה נגנזה. משך הברור/הטיפול כשלושה שבועות.

בנוסף, במהלך השנה בורר מקרה אחד של רומן ביחסי מרות.

בעת הזו מתנהלים שני הליכים משמעותיים האחד מהם ערעור על החלטות שהתקבלו בידי בית הדין.

הרינו להבטיח כי אנו, הנציבות, ויתר הגורמים המעורבים בטיפול עושים כל שביכולתם על מנת לטפל באופן המיטבי בכל תלונה ופנייה.

שיתוף הפעולה, דוגמא אישית מצד כל אחת ואחד, כמו גם מתן אמון במערכת והגשת תלונות במקרים בהם הדבר נדרש, חשובים ביותר על מנת לשמור על קהילה ערכית, מכבדת ובטוחה.

ד"ר נעמה שפטלוביץ'

פרופ' תמר ברוש

הנציבות למניעת הטרדה מינית